

≡ Eesti
≡ Kontsert

PÄRNU
KLAVER

Age
Juurikas

admirals

Eesti Kontserdi hooaja peatoetaja

admirals.group

N 13. MÄRTS 2025 19.00 Pärnu kontserdimaja

Age Juurikas

Ferenc Liszt (1811–1886)

Valik Franz Schuberti (1797–1828) laulude transkriptsioone klaverile (1838 / red 1876):

„Der Wanderer“ / „Rändur“ S 558/11

„Gretchen am Spinnrade“ / „Margarete voki juures“ S 558/8

„Erlkönig“ / „Metshaldjas“ S 558/4

„Frühlingsglaube“ / „Usk kevadesse“ S 557c

„Ständchen“ / „Serenaad“ S 558/9

Sergei Prokofjev (1891–1953)

„Pastoraalne sonatiin“ *op.* 59/3 (1934)

Klaverisonaat nr 8 B-duur *op.* 84 (1939–1944)

- *Andante dolce*

- *Andante sognando*

- *Vivace*

Vaheajata kontsert kestusega 1 t 15 min

Sergei Prokofjev kirjutas oma **8. sonaadi** rasketel 1940. aastatel. Seda peetakse viimaseks kolmest n-ö sõjasonaadist (sonaadid nr 6–8) ja on mastaabilt kõige suurejoonelisem ja emotsionaalselt kõikehõlmav, peegeldades sõjakuma justkui eemalt. Tumedal alatooniga, ent mažoorne sonaat mässib kuulaja esimestest nootidest enda embusesse ja viib läbi kolme osa suurejoonelisse alarmeerivasse lõputriumfi.

Kaheksanda sonaadi ette mängin „**Pastoraalse sonatiini**“, mis on kirjutatud kõige helgemas helistikus – C-duuris, mis oli Prokofjevi lemmikhelistik. Ometi peidab see lühike ja kaunis kõrvapai endas aimdust juba alanud väga süngest ajast.

Praegusel kummalisel ja närvilisel ajastul võib inimhing kõige rohkem vajada vahetut intiimset suhtlust. Seda suudavad kindlasti pakkuda kontserdi algul kõlavad **Ferenc Liszti klaveritranskriptsioonid** Franz Schuberti ülimalt isiklikest lauludest.

Minu tänane kontsert jutustab minevikust. Kaugemast ja lähemast. Pean kohe tunnistama, et tänapäevale iseloomulik hedonistlik hetkesolemine ei ole minu tugevamaid külgi. Olen ikka rohkem elanud kord minevikus, kord tulevikus. Ehk on teatav askees ja vahel lausa eremiitlik süvenemine minu eelistatud olek olevikus. Imetlen, lausa idealiseerin romantismiajastu inimhinge keerukust ja sügavust – kogu seda tunnete virvarri kõige süngematest hingerajanditest joovastusteni.

Võib-olla seetõttu tõmbab mind J. W. von Goethe „Faust“ ja Schuberti hingepõhja kraapiv maailm?

*„Kui iial hüüan rõõmu sunnil:
„Oh ilus hetk, oh viibi veel!“ –
siis ahelda mind samal tunnil,
siis olgu lõpp mu maisel teel.“*

- J. W. von Goethe „Faust“

Tänaõhtune Schuberti laulude valik kõneleb inimhinge otsingutest siin maailmas. Segaduses ketrav õnetu saatusega puhashing Gretchen Goethe „Faustist“, romantismiajastule iseloomulik ränduri kujund, sekka mõni magus unistuste hetk. On üks värss, mis mind õrnas eas vapustas ja raputas. Selleks on J. W. von Goethe „Metshaldjas“. Võib-olla poleks vapustus nii tugev olnudki ilma Schuberti muusikata sellele tekstile:

*Kes tuulisel ööl seal ratsutab veel?
Üks isa on see, kes pojaga teel.
Mees kätepeal kannab haiget last,
nii hellalt ja kindlalt peab kinni tast.*

*„Miks kartes näo peidad,
mu vaene maim?“*

*„Ah isa, ennäe, seal on metsavaim!
Kuldkroon ja lehviv mantel on tal...“*

„Mu poeg, see udu on puude all!“

„Mu kallid laps, tule minuga!“

*Kauneid mängusid mängin ma sinuga.
Jõeääres täis lilli on heinamaa.
Mu emalt sa kuldse kuue saad.“*

*„Oh isa, oh isa, üks kuule sa,
mis metshaldjas sosistab salaja!“*

*„Oh laps, sind viirastus ahistab.
Tuul kulukõrtes seal kahistab.“*

*„Poiss, mis sa veel ootad ja aru pead?
Mu toredad tütreid su vastu on head.
Ei muret, ei igavust tunne nad,
ringmängus sind laulavad unne nad.“*

*„Näe, isa, seal hämaras puude all koos,
parv muruneide on tantsuhoos!“*

*„Näen, näen, mu poeg! On pajud need,
mis ridastikku on kahel pool teed.“*

*„Sa oled nii armas, sind ootan ma siin,
ja kui sa ei tule, siis jõuga viin.“*

*„Nüüd haarab ta minust, oh isake!
Ai, metshaldjas haiget teeb minule...“
Isa tõttab, täis hirmu on süda sees.
Laps oigab ja kiiresti ratsutab mees.*

*Kui sisse sai koduväravast,
ta süles kandis surnud last...*

*- Goethe „Metshaldjas“,
tlk August Sang*

Selle kava omandamise teekonnal juhtus midagi, mis kõigutas tugevalt minu maailmapilti – senist naiivset usku inimese headusesse. Möödunud augusti alguses rabas läänemaailma uudis vene pianisti Pavel Kuschniri surmast Birobidžani vanglas, süüdistatuna riigivastases tegevuses. Paša oli minu sõber, kellega õpinguaastatel kokku puutusin. Tema kompromissitus ja kirglik tõejanu võlus mind ja nakatas esimesest kokkupuutest temaga. Ta oli nagu romantismiajastu ideaalkuju – kannatav kunstnik, kes vahendeid valimata tõde otsis. Seda nii kunstis, elus kui ka poliitikas... Tal polnud palju hingekaaslast ja väline positsioon polnud tema jaoks oluline. Seetõttu ilmnis ka alles peale tema surma

jahmatav tõsiasi, missuguse pärandi ta endast maha oli jätnud – lugematul hulgal kauneid esitusi, mitmete kirjatükkide seas kaks suurt romaani, mida kirjanduskriitikud väga kõrgelt on hinnanud. Nende hulgas 2014. aasta Krimmi okupeerimise manifestina sahtlisse kirjutatud „Venemaa läbilõige“, mille on välja andnud Saksa kirjastus Za Za Verlag. Samuti suurtes kogustes raadiosaateid muusikalistel teemadel. Nägin Pašat viimati oma õpingute lõpuaastatel Moskvast. Sellest on möödunud varsti kakskümmend aastat, aga tema oli üks neist vähestest ja olulistest inimestest, kelle väärtus meie silmis ei kahane vaatamata pikkadele aastatele, mil kohtunud pole. Uudis tema sellisest lahkumisest oli minu jaoks väga valus. Täna kava suurteos on Prokofjevi monumentaalne 8. sonaat, kolmas n-õ sõjasonaat, mis eelmistega võrreldes sügavam ja kihilisem. Kirjutatud II maailmasõja ajal. Kui mainisin minevikust jutustamist, siis seda teeb otseselt ka see Prokofjevi sonaat. Mina aga jutustan seda seotuna oma mälestustega Moskva konservatooriumi aegadest, mil seda esimest korda mängisin. Pašaga sai teose erakordsuse üle ikka arutletud. Tal oli suur lugupidamine sonaadi, aga ka minu suhtes, et julgesin toona selle ette võtta. Olgu see taasesitamine minupoolseks mälestussõnaks või isegi mälestussambaks temale!

Age Juurikas

Foto: Sadu-Triste Juurikas

Age Juurikas on orkestraalse ja sugestiivse esitluslaadiga soolopianist ning kammermuusik, kes ühendab Euroopa ja Venemaa klaverimängu traditsioone. Samuti on ta kirglik pedagoog, kelle õpilastel nii Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias kui ka Tallinna Muusika- ja Balletikoolis on ette näidata silmapaistvaid tulemusi. Age esineb pidevalt soolokontsertidega ja kammerkoosseisudes ning on soleerinud selliste orkestrite ees nagu ERSO, Tallinna Kammerorkester, Pärnu Linnaorkester, Läti Riiklik Sümfooniaorkester, Leedu Riiklik Sümfooniaorkester ja Ukraina Rahvuslik Akadeemiline Sümfooniaorkester. Ta on teinud koostööd paljude dirigentidega, nende seas Neeme Järvi, Kaspars Putniņš, Arvo Volmer, Risto Joost ja Kaspar Mänd.

Age Juurikase repertuaar on lai: talle meeldib võtta kavasse vähemtuntud teoseid ja eriti tänapäeva muusikat ning ta teeb pidevalt koostööd mitmete heliloojatega. Ta on osalenud suuremahulistes nüüdismuusika projektides, nagu Grisey „Vortex temporum“ ja Stockhauseni „Mantra“, samuti Toivo Tulevi klaverikontserdi „Nada“ ja Tatjana Kozlova-Johannese klaverikontserdi „Blow your house down“ esmaettekannetel.

Age Juurikas alustas muusikaõpinguid 4-aastaselt Tallinna Muusikakeskkooli eelklassis. Lõpetanud sama kooli 1998. aastal prof Toivo Nahkuri klaveriklassis, suundus ta Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiasse, kus jätkas õpinguid prof Peep Lassmanni juhendamisel. Samaaegselt õpingutega Eesti Muusika- ja

Teatriakadeemias täiendas ta end vahetusüliõpilasena Helsingis Sibeliuse Akadeemias prof Liisa Pohjola ja prof Matti Raekallio käe all ning Karlsruhe Muusikakõrgkoolis prof Kalle Randalu klassis. 2003–2007 õppis ta Moskvas Tšaikovski-nimelise konservatooriumi aspirantuuris prof Vera Gornostajeva ja tema assistentide Sergei Glavatskihi, Darja Petrova ja Maksim Filippovi juhendamisel. Olulise õpetaja ja nõuandjana on tema kõrval olnud ka prof Matti Reimann. Age Juurikas tunneb vajadust end pidevalt täiendada. Praegu teostab ta Tartu Ülikoolis mikroraadiõpinguid spordi- ja soorituspsühholoogia alal.

Age Juurikas on võitnud mitmeid väärikaid auhindu nii Eesti kui ka rahvusvahelistel konkurssidel. Tema kontserditegevus sai alguse 1998. aastal, mil ta pälvis Eesti Kontserdi konkurss-festivalil Con Brio peapreemia. Talle on omistatud ka Neeme Järvi nimeline preemia (2003) ja Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia („Age Juurikas kui aktiivne ning isikupärane solist ja ansamblipartner“, 2014). 2023. aastal pälvis ta Eesti Interpreetide Liidu aastapreemia ja 2024. aastal Eesti Muusikanõukogu interpretatsioonipreemia.

ERRi arhiivis on mitmekümne tunni jagu tema salvestisi. 2018. aastal andis ta välja oma debüütplaadi „The Soul of Fire“, mis pälvis aasta kammermuusikaalbumi auhinna ja oli Eesti Muusikaauhindade nominent.

HOOAJA
PEATOETAJA

admirals

LIVIKO
— anno 1898 —

AUTOPARTNER

OLEREX

SORAINEN

SELVER
Hea mõte

eestikontsert.ee